

Möjlig regional och nationell finansiering för svenska EPC-projekt

*samt övrigt finansiellt stöd för energieffektivisering och
renovering av befintlig utomhusbelysning*

D 4.1.1 Report on regional/national funding sources

Region Blekinge, Kalmar och Kronoberg län

Christel Liljegen

Avdelningschef projekt /Head of department

**EnergiKontor Sydost AB - Energy Agency for Southeast
Sweden**

Västra Sjögatan 17
392 32 Kalmar Sweden
Tel: +46 (0)70-620 83 08
energikontorsydost.se

Rapport avseende regionala och nationella möjligheter att finansiera svenska EPC projekt

- samt övrigt finansieringsstöd för energieffektivisering och renovering av befintlig utomhusbelysning

D 4.1.1 Report on regional/national funding sources

Renovering av gatubelysning - finansieringsmöjligheter

Många kommuner står idag inför ett omfattande renoveringsbehov av befintlig belysning. Stora delar av infrastrukturen anlades under 70-talet, vilket innebär att stolpar och kablar behöver bytas ut, samtidigt som armaturer behöver energieffektiviseras.

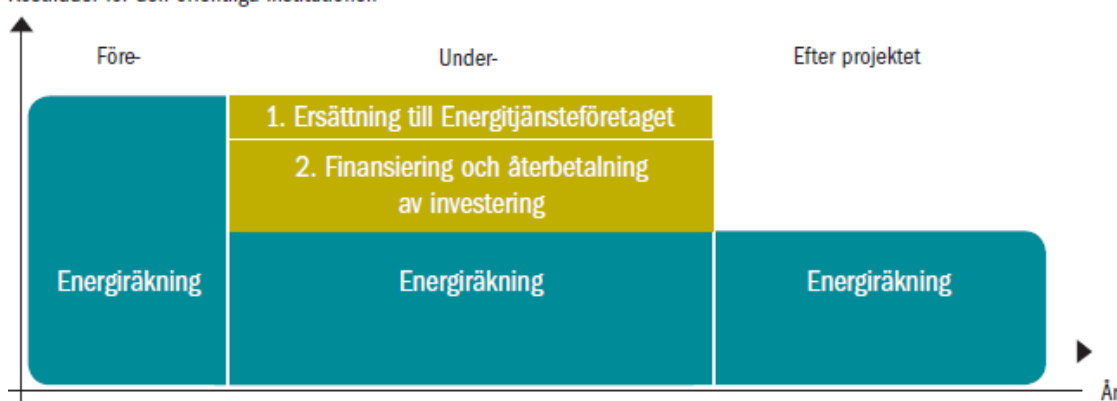
Renoveringsbehovet är ofta identifierat och pengar avsätts inom befintlig budget för att successivt genomföra arbetet. Men för många anläggningsägare är det stora summor som behöver tillsättas och många lånar därför till dessa investeringar, men det kan också behövs det stöd via projektmedel från nationella eller internationella projekt.

Ett sätt att låta projekten "självfinansiera sig" är att använda sig av energitjänster tex EPC.

EPC projekt

I ett EPC projekt ska de vinster (garanterade energibesparingar) som görs när en byggnad eller tex en belysningsanläggning energieffektiviseras vid en renovering täcka de kostnader som uppkommer för genomfört arbete samt tillhörande investeringar. Grunden för de flesta typer av energitjänsteavtal är därmed att kundens ersättning till energitjänsteföretaget på något sätt är kopplat till besparingarnas storlek och energitjänsteföretagets besparingsgarantier.

Kostnader för den offentliga institutionen

Källa: EU projektet PU-benef

Möjliga finansiella lösningar för EPC projekt

- 1) I de fall kunden själv, oftast via sin bank, finansierar projektet ersätter de som regel energitjänsteföretaget enligt en betalningsplan som följer projektgenomförandet.
- 2) I de fall där en tredje part finansierar projektet, betalar denna part initialt ut investeringsbeloppet till energitjänsteföretaget för att de skall kunna genomföra projektet, men har sedan ingen mer koppling till energitjänsteföretaget. Ett projekt med tredjepartsfinansiering innehåller således tre parter och två slags avtal.

- 3) En tredje finansiell lösning finns i de s.k. incitamentavtalen vilka främst återfinns inom större drift- och fastighetsförvaltningsavtal. Där påtar sig en entreprenör (energitjänsteföretag eller annan) ansvaret för drift och underhåll av den tekniska infrastrukturen i kundens fastigheter. Inom ramen för det avtalet kan entreprenören på incitamentsbasis kompenseras om de lyckas reducera energi- och driftkostnaderna med bibehållen kvalitet.

I Sverige finansieras majoriteten av EPC projekten/energitjänsteprojekten via kunden själv. De offentliga aktörerna har tillgång till väldigt förmånliga lån via tex Kommuninvest vilka finansierar de svenska lokala och regionala sektorernas utveckling och investeringar för ett gott och hållbart samhälle.

I IEE-projektet [Transparens](#), som syftar till att öka transparensen och förtroendet för EPC (Energy Performance Contracting), har man via enkäter till ett antal ESCOs (energitjänsteföretag) fått information om hur finansiering för Svenska EPC projekt ser ut – dvs att 90% av projekten finansieras av kunden. Läs mer i databasen: <http://www.transparens.eu/database/financing/>.

Det innebär att det är sällan som ESCOn själv är i behov av att kunna teckna lån eller nyttja fonder eller dylikt för att kunna vara med och lägga anbud och genomföra EPC eller energitjänster.

Angående att skapa andra finansiella modeller eller lösningar för energitjänsteprojekt skriver Energimyndigheten i sin rapport Energitjänster i Sverige från 2013 (kapitlet 3.7) att barriärer för utveckling och användning av energitjänster, oavsett sektor, är bland annat brist på lämpliga finansieringsformer:

”/.../ Ett annat hinder kan vara bristen på finansiella lösningar avsedda för energieffektivisering i kommersiella banker samt att offentliga bidrag eller incitament för energitjänster är knappa. Samtidigt är det riskabelt att koppla bidrag till de direkta energitjänsterna eftersom energitjänsteprojekten står på egna ben, däremot kan bidrag för facilitering, dvs. underlättande för målgrupper att nå sina mål, vara ett utmärkt styrmedel./.../”

Försäkringar för ESCOs och EPC/energitjänsteprojekt

Vi har inte identifierat att det skulle finnas försäkringar särskilt utformade för denna typ av uppdrag. I en intervju av Energieffektiviseringsföretagens VD Lotta Bångens framkom det att hon har uppfattat situationen på så sätt att ESCOs och energitjänsteföretag idag tecknar vanliga entreprenadförsäkringar och konslutförsäkringar för energitjänsteprojekt och EPC.

Bidrag, subventioner och incitament för belysningsprojekt och energitjänsteföretag/EPC företag

Nationell nivå

De offentliga stöd som finns syftar till att stimulera marknaden där den inte fungerar på ett tillfredsställande sätt. Ibland kan enskilda företag söka bidrag, men oftast handlar det om näringsfrämjande insatser via projekt eller stöd till företag som samverkar. På verksam.se hittar man information om de offentliga aktörer som kan erbjuda finansiering till olika företag.

Verksam.se

Energimyndigheten

Energimyndigheten meddelar att det idag finns det inga bidrag, subventioner eller andra liknande incitament avseende energieffektiviseringsprojekt för utomhusbelysning. Under perioden 2010-2014 kunde alla kommuner och landsting söka ett energieffektiviseringsstöd från Energimyndigheten men programperioden är avslutad och Energimyndigheten meddelar inga nya stöd finns tillgängliga (2015-03-04). Det är möjligt att den nya vårbudgeten (vår 2015) och ett eventuellt införande av KLOKT-stödet skulle kunna ge några nya öppningar. Under hösten 2015 har LOKstödet öppnat vilket kanske skulle kunna innebära möjligheter för investeringsstöd.

Vinnova

Vinnova erbjuder finansiering till offentliga organisationer som har behov av nya lösningar och vill upphandla innovation. De riktar sig på kommuner, landsting, regioner och statliga myndigheter, men också till annan offentlig verksamhet som i sin verksamhet tillämpar offentlig upphandling. En viktig del i projekten är att den offentliga verksamheten involverar företag redan i utvecklingsfasen.

För upphandlande myndigheter eller enheter som är intresserade av finansiering, se deras satsning inom innovation i offentlig verksamhet, FRÖN.

[> För ökad innovation i offentlig verksamhet \(FRÖN\)](#)

[> Läs mer om de projekt vi finansierar](#)

<http://www.vinnova.se/sv/innovationsupphandling/>

Konkurrensverket

Konkurrensverket erbjuder stöd, metoder, kunskap och expertis till ett antal upphandlande myndigheter som vill främja innovativa lösningar i sin upphandling under 2015. Stödet omfattar juridiska och praktiska frågor under hela inköpsprocessen från behovsidentifiering till tecknande av kontrakt. Inledande möte med utvalda upphandlande myndigheter sker i april 2015 och stöd ges under hela upphandlingen. Genomförda insatser följs upp och sammanställs.

Niklas Tideklev, niklas.tideklev@kkv.se, tfn 08-586 217 17

Katarina Lincoln, katarina.lincoln@kkv.se, tfn 08-586 217 11

<http://www.konkurrensverket.se/upphandling/innovation-och-upphandling/erbjudande-stod-att-framja-innovativa-losningar-i-en-upphandling/>

EU stöd för energieffektivisering

Det finns idag inga specifika EU stöd att söka i Sverige när det gäller stöd för energitjänster samt energieffektivisering av befintlig utomhusbelysning, dvs investeringsstöd.

Finansiering från EIB

Lån - [Lån](#) är EIB huvudsakliga sätt att stötta energiprojekt.

Investeringar- De flesta fonder omfattar inte Sverige, vi har dock möjlighet söka via:

[European Energy Efficiency Fund](#) - The European Energy Efficiency Fund kan investera i bland annat energibesparing och lokal infrastruktur, inklusive utomhusbelysning för offentlig infrastruktur, såsom gata- och trafikbelysning, energilagringlösningar, smarta mätare och

smarta nät, som fullt ut använder informationsteknik, IT (ICT ” Information and Communication Technologies”).

EEEF har också PDA project development assistance liknande Elena fast för minder projekt. Då får man alltså bidrag för det. <http://www.managenergy.net/news/articles/74>

<i>Program</i>	<i>Tematiska områden</i>	<i>Information om programmet</i>	<i>Kontaktuppgifter Sverige</i>	<i>Möjlighet för finansiering för belysningsprojekt eller energitjänster/EPC</i>
Horisont 2020	<p><i>Forskning och innovation</i> Tre prioriteringar - Spetskompetens - Industriellt ledarskap - Samhälleliga utmaningar</p> <p>Inom Utmaningen Säker, ren och effektiv energi finns PDA – (projekt utvecklingsstöd).</p>	<p>Ansökan sker hos EU kommissionen: http://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/</p>	<p>Vinnova www.vinnova.se</p> <p>Esa Stenberg Avdelning Internationella avdelningen Enhet Enhet EU-relationer Titel National Contact Point (NCP) Energi, KBBE och Miljö</p> <p>Telefon +4684733239 E-post Esa.Stenberg@VINNOVA.se</p>	<p>H2020 EE20 – project development assistance PDA. Här finns det möjlighet att söka medel för att utveckla ett projekt. Beviljade projekt ska startas 8 månader från ansökningsdagen. (Precis som Elena fast mindre volym på projektet. Inga investeringar.) Lån och utveckling – tysk bank http://ec.europa.eu/energy/intelligent/getting-funds/project-development-assistance/</p>
LIFE	<p><i>Miljö och klimat</i> Delprogram Miljö - -miljö och resurseffektivitet - -natur och biologisk mångfald - -miljöpolicy och information</p> <p>Delprogram klimat - begränsning av klimatförändringar - klimatanpassning - klimatstyrning och information</p>	<p>Ansökan sker hos EU kommissionen: http://ec.europa.eu/environment/life/funding/life.htm</p>	<p>Naturvårdsverket www.naturvardsverket.se Miljö och klimat: Elisabeth Gärdin E- post: LIFESweden@naturvardsverket.se</p> <p>http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-</p>	<p>Innovativa projekt, demonstrationer. Ej investeringar.</p>

			miljoarbetet/Bidrag/EUs-miljoprogram-LIFE/	
EIB / ELENA - "European Local Energy Assistance" -	<p>ELENA är ett stöd för utveckling av energiinvesteringsprogram på lokal nivå. Men ELENA ger inte stöd till investeringskostnader. Stödet omfattar investeringsprogram på minst 30 miljoner euro. Flera mindre investeringsprogram kan slås samman till ett större program För att få stöd krävs det att sökanden investerar 20 gånger mer än det stöd man får. Det vill säga, om man får 1 euro i stöd så måste investeringen vara 20 euro. Ett krav för att bli beviljad stöd är att planerade investeringar kommer till stånd. Om investeringarna inte kommer till stånd kan man bli skyldig att betala tillbaka utbetalt stöd. Stödet kan användas till tex förstudier och marknadsundersökningar, energibesiktningar och förberedelser inför upphandling och anbudsfordarande. Genom att ha förberett projektet väl och tagit fram en bra affärsmässig och teknisk plan, så kommer finansiering från privata banker och andra källor inklusive EIB att bli enklare.</p>		<p>Läs mer på Energimyndighetens hemsida. Se även; http://www.eib.org/products/advising/elena/index.htm och http://www.eib.org/infocentre/publications/all/elena.htm</p>	<p>Ej investeringar.</p>
COSME	<p><i>EUs konkurrenskraftsprogram för små och medelstora företag. Skapar förutsättningar och underlättar för företagen att växa. Genomgående tema är att stärka innovationskraft och internationalisering.</i> Består av fyra huvuddelar: - Tillträde till marknader (EEN) - Tillgång till kapital - Entreprenörskap - Näringslivsförutsättningar</p>	<p>EU kommissionens hemsida: http://ec.europa.eu/enterprise/initiatives/cosme/index_en.htm</p>	<p>Tillväxtverket www.tillvaxtverket.se Karin Rydén Tel: 08 – 681 65 83 Mail: karin.ryden@tillvaxtverket.se John Wallon Tel: 08 – 681 65 41</p>	<p>För företag</p>

			<p>Mail: john.wallon@tillvaxtverket.se</p> <p>Andreas Backfolk Tel: 08 -681 93 28 Mail: andreas.backfolk@tillvaxtverket.se Enterprise Europe Network (EEN): www.enterpriseurope.se</p>	
Interreg Europe	<p><i>Fyra tematiska områden</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Forskning, teknisk utveckling, innovation</i> - <i>Konkurrenskraft för SME's</i> - <i>Koldioxid snål ekonomi</i> - <i>Miljö och hållbar användning av resurser</i> 	<p>Programmets hemsida: www.interreg4c.eu/interreg-europe/ Förvaltande myndighet: The Conseil Régional Nord- Pas-de-Calais, Lille, France</p>	<p>Kontaktpunkt Sverige: Näringsdepartementet, avd. för regional tillväxt Maria Eriksson Tel: 08 – 405 13 63 Mail: maria.m.eriksson@regeringskansliet.se</p>	<p>Kunskapsutbyte mellan städer och regioner.</p> <p>Inga investeringar.</p>
Urbact III	<p><i>Fyra tematiska prioriteringar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Förbättra städernas förmåga att hantera hållbar stadsutveckling</i> - <i>Förbättra utformningen av strategier för hållbar stadsutveckling</i> - <i>Förbättra genomförandet av strategier och åtgärder för hållbar stadsutveckling</i> - <i>se till att ansvariga på alla nivåer har tillgång till kunskap och utbyter kunskap inom alla aspekter av hållbar stadsutveckling</i> 	<p>Programmets hemsida: http://urbact.eu/ Förvaltande myndighet: SGCIV, France</p>	<p>Kontaktpunkt Sverige: Malmö stad, Miljöförvaltningen Bertil Nilsson Tel: 070 – 653 20 39 Mail: bertilskivarp@hotmail.com www.malmo.se</p>	<p>Kunskapsutbyte och nätverkande.</p> <p>Inga investeringar</p>

Östersjö-programmet	<p><i>Fyra tematiska prioriteringar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Innovationskapacitet</i> - <i>Effektiv förvaltning av naturresurser</i> - <i>Hållbara transporter</i> - <i>Institutionell kapacitet för makroregionalt samarbete</i> 	<p>Programmets hemsida: http://eu.baltic.net/ Förvaltande myndighet: Investitionsbank Schleswig- Holstein, Germany</p>	<p>Kontaktpunkt i Sverige saknas</p>	<p>Ska öka tillväxten i Östersjöregionen.</p>
South Baltic	<p><i>Målet är att öka den blå och gröna tillväxtpotentialen i södra Östersjöområdet genom gränsöverskridande samarbete.</i></p> <p><i>Fem tematiska prioriteringar utifrån detta mål</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Ökad konkurrenskraft för SMEs</i> - <i>Skydda miljön och främja ett effektivt resursutnyttjande</i> - <i>Främja hållbara transporter</i> 	<p>Programmets hemsida: http://en.southbaltic.eu/index/ Förvaltande myndighet: Ministry of Infrastructure and Development, Warsaw, Poland</p>	<p>Kontaktpunkter Sverige: <i>Regionförbundet i Kalmar län</i> Johan Lundbäck Tel: 0480- 448 342 Mail: johan.lundback@rfl.se</p> <p>Lena Westman Tel: 0480 – 448 369 Mail: Lena.westman@rfl.se <i>Region Blekinge</i></p>	
Regionalfonds-programmet (ERUF)	<p><i>Programmen stödjer projekt som arbetar för tillväxt och sysselsättning</i></p>	<p>Förvaltande myndighet: Tillväxtverket www.tillvaxtverket.se</p>	<p>Information om programmen: http://eu.tillvaxtverket.se/</p>	
	<p><i>8 regionala program</i></p> <p>Småland Öarna</p> <p>Programmet har fyra valda insatsområden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2. Att öka tillgången till, användning av och kvaliteten på IKT 3. Att öka konkurrenskraften för små- och medelstora företag (SMF) 4. Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer 		<p>Regionalfonden Småland och Öarna</p>	<p>Svar från Camilla Håkansson Regionförbundet i Kalmar län</p> <p>Inom programmet tema 4 gjorde vi en tydlig begränsning till att omfatta enbart transporter och förnybara bränslen och inte den vida beskrivning som finns ursprungligen.</p> <p>Därmed ser vi inte att tankarna kring belysning för energieffektivisering passar in i programmet. Att byta ut eller addera belysning till gång och cykelvägar inom området skulle dessutom vara en allt för</p>

				stor investering för de begränsade medel som finns i programmets tema 4.
	<p>Skåne-Blekinge</p> <p>1 Smart tillväxt – små och medelstora företag</p> <p>2 Smart tillväxt – innovation</p> <p>3 Hållbar stads- och samhällsutveckling (bara Malmö)</p> <p>4 Hållbar tillväxt - koldioxidsnål ekonomi</p> <p>5 Inkluderande tillväxt – bredband</p>		Regionalfonden Skåne-Blekinge	
	<p><i>1 nationellt program</i></p> <p>1 Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer (prioritering 4)</p> <p>2 Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation</p> <p>3 Att öka små och medelstora företags konkurrenskraft</p>	<i>Energimyndigheten - pågår åren 2014-2020.</i>	Nationella regionalfondsprogrammet	<i>Insatser i prio 4 avser insatser som stöder alla företag i Sverige och kan därmed sökas av nationella aktörer som tex ALMI, Energikontorens Sverige. Så för nationella projekt som kan stötta ESCOs eller andra projekt kopplade till belysning kan de utvecklas och stödjas här.</i>
Landsbygdsprogrammet	<p><i>Stöd för att ge lönsamma och livskraftiga företag, aktiva bönder och en modern landsbygd.</i></p> <p><i>Landsbygdsprogrammet är ett verktyg för att nå målen för landsbygdspolitiken. Programmet innehåller satsningar i form av stöd och ersättningar för att utveckla landsbygden. Åtgärderna i programmet finansieras gemensamt av Sverige och EU.</i></p>	<p><i>Förvaltande myndighet:</i></p> <p>Jordbruksverket</p> <p>www.jordbruksverket.se</p>		<p>I landsbygdsprogrammen finns det ett STÖD TILL INVESTERINGAR I SMÅSKALIG INFRASTRUKTUR, och när jordbruksverket beslutat om landsbygdsprogrammen(hösten 2015) kan det finna möjlighet att finnas möjligheter att söka medel för att lysa upp landsbygden – men stöden kommer inte att vara sökbara/ möjliga att bevilja förrän i hösten 2015!</p>
Lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden	<p><i>Leader är en metod för att utveckla landsbygden. I varje område tar privat, ideell och offentlig sektor gemensamt fram en lokal utvecklingsstrategi där man kommer överens om vad man ska prioritera för insatser under kommande programperiod. Människor från</i></p>	<p>För mer information:</p> <p>www.jordbruksverket.se</p>		<p>Inga leader pengar tilldelades Sydost.</p>

	<p><i>offentlig, privat och ideell sektor samlas i ett partnerskap och bildar tillsammans en lokal utvecklingsgrupp, en så kallad LAG (Local Action Group). LAG verkar alltid inom ett begränsat geografiskt område som kallas leaderområde och har alltid en utvecklingsstrategi att följa. Det är LAG som bestämmer vilka projekt som ska få stöd i deras område.</i></p> <p><i>De fyra ESI fonder samordnas i det lokala utvecklingsarbetet genom leadermetoden:</i></p> <ul style="list-style-type: none"><i>- Socialfonden</i><i>- Regionala utvecklingsfonden</i><i>- Jordbruksfonden</i><i>- Havs- och fiskerifonden</i>			
--	--	--	--	--